

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 143/02-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., t. č. Ústav na výkon väzby B. B., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici pri vybavovaní jeho podnetu z 9. mája 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. septembra 2002 doručené podanie J. V., t. č. Ústav na výkon väzby B. B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „Návrh na začatí konaní ve věci individuální ochrany základních práv a svobod“ (ďalej len „sťažnosť“), v ktorom sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „okresná prokuratúra“) pri vybavovaní jeho podnetu z 9. mája 2002 na preskúmanie zákonnosti postupu Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica (ďalej len „ústav“) v súvislosti so zásahom do jeho korešpondencie určenej štátnym orgánom Českej republiky.

Zo sťažnosti v spojení s podaním z 10. októbra 2002 vyplýva, že sťažovateľ bol 17. mája 2002 okresnou prokuratúrou informovaný o prijatí jeho podnetu z 9. mája 2002 a o odstúpení veci vedeniu ústavu s tým, že následne bude vybavenie zo strany ústavu riadne preskúmané dozorovým prokurátorom. Do dnešného dňa však nedostal písomné vyjadrenie zo strany okresnej prokuratúry o výsledku preskúmania jeho podnetu. Sťažovateľ uviedol, že v dôsledku toho nemohol uplatniť opakovaný podnet a jeho sťažnosť je preto opodstatnená. Sťažovateľ uviedol, že jeho právnym zástupcom v trestnej veci, v súvislosti s ktorou je vo väzbe, je advokát JUDr. D. M.. Sťažovateľ zároveň žiadal, aby mu ústavný súd priznal nemajetkovú ujmu vo výške 3 000 000 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 17 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone väzby“) obvinený

môže na zabezpečenie svojich práv podávať sťažnosti a žiadosti štátnym orgánom, ktorých odoslanie je ústav povinný bezodkladne zabezpečiť a evidovať. Podľa § 17 ods. 2 zákona o výkone väzby ak o to obvinený požiada, umožní sa mu rozhovor s riaditeľom ústavu alebo ním povereným príslušníkom zboru; rozhovor sa mu umožní aj s osobou, ktorá v ústave vykonáva dozor nad výkonom väzby alebo jeho kontrolu. V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva väzba (...), sa dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Podľa § 18 ods. 2 písm. d) zákona o prokuratúre prokurátor je povinný dozeráť, aby sťažnosti a oznámenia osôb držaných v miestach uvedených v odseku 1 sa bez meškania odoslali tým orgánom alebo činiteľom, ktorým sú adresované. Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1). Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2). Na základe § 18 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Predmetom sťažnosti je údajné porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresnej prokuratúry pri vybavovaní podnetu sťažovateľa z 9. mája 2002 na preskúmanie zákonnosti postupu ústavu v súvislosti so zásahom do jeho korešpondencie určenej štátnym orgánom Českej republiky.

Z vyjadrenia okresnej prokuratúry z 24. októbra 2002, ktoré si ústavný súd vyžiadal v rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa, vyplýva, že s vybavením sťažnosti, o ktorom ústav zaslal okresnej prokuratúre zápisnicu o prešetrení ústavnosti, ústav 10. júna 2002 vyrozumel sťažovateľa, avšak sťažovateľ toto odmietol vziať na vedomie a odmietol podpísať oznámenie o vybavení sťažnosti. Po doručení oznámenia o vybavení sťažnosti dozorový prokurátor toto vybavenie preskúmal a nezistil zo strany

zodpovedných pracovníkov ústavu porušenie zákona o výkone väzby. Predmetná listová zásielka, ktorej adresátom bolo Veľvyslanectvo Českej republiky, bola odovzdaná sťažovateľom na odoslanie 2. mája 2002 v popoludňajších hodinách, na príslušné administratívne oddelenie bola doručená 3. mája 2002, kde bola zaevidovaná do evidencie a postúpená na odoslanie. Nasledujúce dni, 4. a 5. máj 2002, boli dňami pracovného voľna a pokoja (sobota, nedeľa), preto korešpondencia bola odoslaná v najbližší pracovný deň, t. j. 6. mája 2002.

Sťažnosti a žiadosti obvinených podľa § 17 ods. 1 zákona o výkone väzby vrátane žiadostí podľa § 17 ods. 2 zákona o výkone väzby sú právnymi prostriedkami, ktoré zákon o výkone väzby v spojitosti s podnetom podľa § 18 a opakovaným podnetom podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytuje obvineným na ochranu ich práv a právom chránených záujmov. Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nepožiadaval o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre a nevyužil preskúmanie zákonnosti vybavenia jeho podnetu z 9. mája 2002 nadriadeným prokurátorom okresnej prokuratúry, ak podľa jeho názoru táto porušila jeho základné práva podľa označených článkov ústavy. Sťažovateľ ako osoba nachádzajúca sa vo väzbe je povinne zastúpený advokátom, ktorý mu môže poskytnúť právnu pomoc vo veci ochrany jeho práv vrátane informácie o postupe podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre. Sťažovateľ neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala ospravedlnenie nevyužitia všetkých právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa nie je prípustná pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, a rozhodol o nej tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2002